

Методичні поради щодо виконання завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю

Завдання з розгорнутою відповіддю виконувати, напевно, найскладніше. Воно вимагає від Вас застосування вмінь формулювати й обстоювати власну позицію, аргументувати, наводити приклади для підтвердження своїх міркувань, робити висновки, логічно й послідовно викладати думки у зв'язному тексті.

Результатом виконання такого завдання є розгорнута письмова відповідь з викладом свого ставлення до проблемного питання у форматі, запропонованому в сертифікаційній роботі.

З одного боку, такий текст є результатом Вашої творчості, він цілком відбиває Ваші думки й переконання, демонструє Вашу мовленнєву вправність і рівень культури. З іншого, – це результат виконання завдання, яке передбачає задану структуру й вимагає створювати цей текст у певному жанрі.

Формулювання завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю в сертифікаційних роботах з української мови основної та додаткової сесій ЗНО 2021 року було подано у такий спосіб:

Прочитайте наведений у рамці текст.

Стереотип (у перекладі з грецької – «твердий відбиток») – це стійкий образ чи уявлення про явище, подію, когось окремого чи певну групу осіб.
Стереотипи часто передають з покоління в покоління, просто беручи на віру, а іноді вони є своєрідним фільтром, через який люди сприймають дійсність.

Стереотипи	ПОЗИТИВНІ 😊	<i>Кохана людина завжди найкраща</i>
	НЕГАТИВНІ 😞	<i>Усі політики погані</i>
	НЕЙТРАЛЬНІ 😐	<i>Українці люблять вареники й борщ</i>

Зважаючи на цю інформацію, надайте розгорнуту письмову відповідь на проблемне питання.

Як стереотипи впливають на життя людини?

Прочитайте наведений у рамці текст.

Толерантність (від латин. *tolerance* – терпіння). У медицині це слово означає здатність організму витримувати вплив тих чи тих чинників, а в суспільстві – це терпимість до інших думок, поглядів, традицій тощо. Ще у XVIII столітті французький філософ-просвітител Ф. Вольтер сказав свою знамениту фразу: «Ваша думка мені глибоко ворожа, але за Ваше право висловити її я готовий віддати своє життя».

Зважаючи на цю інформацію, надайте розгорнуту письмову відповідь на проблемне питання.

Чому сьогодні толерантність – це яскравий вияв ступеня демократії держави й одна з умов її розвитку?

Виконуйте таке завдання, керуючись інструкцією в зошиті із сертифікаційною роботою ЗНО з української мови. Насамперед сформулюйте тезу, тобто речення або декілька речень, де було б відбито Ваше розуміння порушеної проблеми та ставлення до неї. Формулюйте тезу чітко й однозначно, не змінюйте її в процесі доведення. Далі обґрунтуйте свою тезу, наведіть два переконливі пояснення, які найкраще підтвердять Ваші міркування. Необхідно, щоб аргументи не дублювали один одного, не суперечили один одному й сукупно були достатніми для обґрунтування наведеної тези.

До кожного з аргументів наведіть приклад. Приклад – це ілюстрація істинності Вашої тези. Один з прикладів має бути з художньої літератури або інших видів мистецтва. Зазначте автора й назву твору, укажіть проблему, порушену письменником, художній образ, через який проблему розкрито, наведіть цитату з твору. Інший приклад має стосуватися історичної події чи Вашого життєвого досвіду. Зосередьтеся на тому, щоб продемонструвати вмотивований зв'язок наведених прикладів з Вашою позицією.

Сформулюйте висновок, котрий увиразнить та підсумує Ваші міркування. Пам'ятайте, що висновок має послідовно випливати з попередніх міркувань і бути логічно пов'язаним із висунутою тезою.

Прагніть викладати свої думки чітко, зрозуміло, логічно й послідовно.

Логічність виявляється в композиційному структуруванні етапів розвитку думки, у дотриманні причинно-наслідкових зв'язків між попередньою та наступною думкою, у доречності використаних фактів, їх смисловій мотивації.

Послідовність викладу думок реалізується дотриманням смислових зв'язків між реченнями. Попереднє речення, як правило, є смисловим підґрунтям для подальшого розгортання думки.

Допомагають логічно й послідовно передати перебіг Ваших думок вставні слова й словосполучення, які додають роботі персональності (я вважаю, на мою думку, як мені здається й ін.), емоційності (на щастя, на радість, на жаль, як не прикро), визначають черговість застосованих аргументів (по-перше, по-друге, з одного боку, з іншого боку).

Дотримуйтеся орфографічних, пунктуаційних, граматичних, лексичних та стилістичних норм української мови. Вживайте ті слова і конструйте речення, щодо правильного написання й побудови яких Ви не маєте сумнівів.

Отже, усе залежить від Вас – Вашої кропіткої й постійної навчально-тренувальної діяльності впродовж часу, відведеного на підготовку до зовнішнього незалежного оцінювання, і чіткої, цілеспрямованої роботи в процесі виконання завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю на реальному ЗНО. Обирайте для себе пріоритети й крокуйте до поставленої мети з усвідомленням лише власної відповідальності за свої результати.

[Критерії оцінювання](#) завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю з української мови сертифікаційної роботи з української мови зовнішнього незалежного оцінювання 2022 року затверджені наказом Українського центру оцінювання якості освіти від 01.11.2021 року № 149.

Бажаємо успіхів!